

Verialtistustapaturman ehkäiseminen ja ennakoiminen Satakunnan hyvinvointialueella – ohje esihenkilöille / toimipaikkavastaaville

Satakunnan hyvinvointialueella on käytössä [verialtistus- ja pistotapaturmaohje](#), joka löytyy www.hoito-ohjeet.fi – sivustolta.

Jokaisen yksikön esihenkilön / toimipaikkavastaavan tulee suunnitella etukäteen, miten toimitaan mahdollisen veritapaturman satuttua omassa yksikössä. Toimenpiteitä etukäteen suunnitellessasi voit tarvittaessa olla yhteydessä alueen hygieni- tai tartuntatautihoitajaan, he voivat auttaa asiassa. Heidän yhteystietonsa ovat sivulla 2.

Arvioi seuraavat kohdat:

1. Esihenkilön / toimipaikkavastaavan on huolehdittava, että yksikössä perehdytetään jokainen työntekijä toimimaan asianmukaisesti teräviä instrumentteja käyttäessään, ettei verialtistustapaturmia sattuisi.
2. Yksikössä tulee olla käytössä turvamekanismein varustellut välineet kaikkeen toimintaan, jossa voi olla veritapaturmariski. Tämä koskee paitsi neuloja ja kanyyleita, myös pistovälineitä, esimerkiksi lansetteja. Välineiden tulee olla kertakäyttöisiä. Käytettävissä tulee olla asianmukaisia suojakäsineitä ja neulankeräysjäteastioita.
3. Toimitaan toimintaohjeen mukaisesti. Tapaturman **lähteestä** tulee ottaa näytteet päivystyksenä pyyntöpakettilla VERIALTISTUS-LÄHDE. **On yksikkökohtaisesti selvítettävä, miten näytteenotto pystytään sujuvasti järjestämään.**
 - a. Kuka yksikössä tekee lähetteet lähdepotilaan näytteenotosta ja ohjaa tapaturman lähteen päivystyksenä otettaviin näytteisiin.
 - b. Mikäli yksikössä ei ole päivystyslaboratoriopalvelua, joka huolehtii näytteenotosta, mutta yksikössä on verinäytteenoton osaava työntekijä, yksikköön voi tilata laboratoriosta **valmiiksi** paketin, jossa on tarvittavat välineet näytteenottoa varten. Jos näytteet otetaan yksikössä, ne toimitetaan taksilla laboratorioon.
 - i. Näyteputkien tilausohje: Lähetä sähköpostitilaus sähköpostilla osoitteella laboratorio.postitus@sata.fi, otsikoksi: **Verialtistustapaturman verinäyteputkitilaus**. Sähköpostiin tarkka toimitusosoite, ensin toimipaikka ja sitten tarkempi yksikkö/toimitusosoite sekä toimipaikkavastaavan nimi.
 - ii. Kun näytteitä otetaan, näyteputkista (ei siis pussin päällä) pitää löytyä nimi, henkilötunnus sekä näytteenottoaika ja –paikka ja puhelinnumero, johon ilmoitetaan, mikäli tulos on positiivinen.
 - c. Mikäli omasta yksiköstä ei löydy henkilöä, joka pystyy näytteitä ottamaan, on suunniteltava, miten näytteet otetaan.
 - i. Voidaanko lähde ohjata laboratorioon, huom. kyseessä on päivystysasia.
 - ii. Voiko kotisairaala tai mobiilitoiminta käydä ottamassa näytteet yksiköstä? Tämä asia on sovittava etukäteen alueellisesti. Tieto, miten menetellään, tulee olla yksikössä tiedossa.
 - iii. Pyytämällä lähdepotilasta menemään päivystykseen näytteenottoon (Tällöin päivystyksen pitää tietää asiasta ja lähete tulee olla valmiina)
4. Vastuu lähteen vastauksen tarkastamisesta on siinä yksikössä, jossa tapaturma sattui. Näytteitä tilattaessa on syötettävä puhelinnumero, johon laboratorio soittaa positiivista vastuksista. On etukäteen mietittävä, miten asia hoidetaan päivystysaikaan.

Tämä toimintamalli on osana työturvallisuusriskien arviointiprosessia ja tiedot tulee kirjata työturvallisuusriskien ohjelmisto Graniteen. Tämä liittyy osana myös omavalvontajärjestelmää.

Esihenkilön / toimipaikkavastaavan tulee perehdyttää toimintatapa jokaiselle työntekijälle sekä dokumentoida se yksikön käyttöön hoito-ohjeen lisäksi.

Lisätietoja antaa infektioyksikkö (ensi sijassa oman alueen TT-hoitaja tai hygieniahoitaja) sekä työturvallisuuspalvelut

Susanna Tasku, Työturvallisuussuunnittelija, henkilöstöpalvelut, työturvallisuuspalvelut
Päivi Aho, työsuojelupäällikkö, työturvallisuuspalvelut
Jari Hakala, työturvallisuuspäällikkö, työturvallisuuspalvelut
Raija Uusitalo-Seppälä, ylilääkäri, infektioyksin päällikkö
etunimi.sukunimi@sata.fi

Alueen hygieniahoitajat ja tartuntatautihoitajat

Pohjoinen alue

hygieniahoitaja ja tartuntatautihoitaja. Piia Kallio, puh. **044 577 3317**
vastuualue: Pohjois- Satakunta

Porin alue

hygieniahoitaja Jenni Tomberg, puh. **044 701 0329**
vastuualue: Pori, Ulvila, Merikarvia

hygieniahoitaja ja tartuntatautihoitaja Linda Tuomikanta, puh. **044 701 3550**
vastuualue: Pori, Ulvila, Merikarvia

Rauma, Eura

hygieniahoitaja Mirva Aaltonen, puh. **040 180 9894**
vastuualue: Rauma, Eura

hygieniahoitaja Rauma, puh. **044 450 3132**
vastuualue: Rauma, Eura

Keski-Satakunta

hygieniahoitaja Mirka Nieminen, puh. **044 906 7644**
vastuualue: Keski- Satakunta, Säskylä, Huittinen

HYGIENIAHOITAJAT JA TARTUNTATAUTIHOITAJA, SATASAIRAALA ja alueen koordinointi

osastonhoitaja, hygieniahoitaja Sari Virtanen, puh. **044 707 7438**
vastuualue: OPER klinikkaryhmä, erikoissairaanhoidon hoito- osastot KIRO2 ja KIRO3, Välinehuolto

hygieniahoitaja Katri Vuori, puh. **044 707 7437**
vastuualue: LNS klinikkaryhmä, Diagnostiset ja kliiniset tukipalvelut, erikoissairaanhoidon hoito- osastot GYSYO, LASO1, LASO2, FYSO, NEUO, SILTA

hygieniahoitaja Raili Suutari, puh. **044 707 6439**
vastuualue: KONS klinikkaryhmä, erikoissairaanhoidon hoito- osastot SISO1, SISO2 ja SYDVO, päivystys, teho-osasto

tartuntatautihoitaja Heidi Juntunen, puh. **044 707 6438**
vastuualueena tartuntatautien lisäksi sairaalahygienian osalta Psykiatria